PESTI FŐTEMPLOM

A BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA LAPJA

I. évf. 7. szám ***Spirituális közösségi lap*** *2014. Pünkösd*

Tartalom:

Mire indít a lélek?

Gyémántmisés lelkipásztorunk

Bemutatkozik Tibor atya

Jöjj, Szentlélek…

Karizmák ünnepe

Idei hittantábor

A Szentlélek felfedezése

A hónap szentje

Az elfelejtett személy

Nyári programok

Templomunk ideiglenes bezárása

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA
1056 Budapest, Március 15. tér 2. T: 318 3108 belvarosiplebania@gmail.com

Mire indít a Lélek?

Pünkösd ünnepe Húsvéthoz tartozik, mind történéseiben, mind pedig a liturgikus életet illetően. Hiszen az üdvrend célja a Vőlegény és a Menyasszony (Jézus és az ő Egyháza) szent násza. Ehhez kellett, hogy Jézus megdicsőüljön feltámadásában, új módon lehessen közöttünk a test, az anyagi világ korlátjai nélkül. „Íme, én veletek vagyok minden nap, a világ végezetéig.” (Mt 28, 20/b)

De hogyan valósul meg ez az új jelenlét? Az *egymásban levés* titokzatos, isteni módján. Egyrészt maga a feltámadt Úr válik eggyé velünk az Eucharisztia révén a szentáldozásban.
Másrészt Szentlelke által, akit elküldött az Atyától, s aki kiáradt a tanítványokra. Bennük lakása őket a Szentlélek templomaivá avatja. A Lélek tehát arra indít minket, hogy elfogadjuk az ő érkezését és az Istennel való misztikus eggyé válás lehetőségét.

Ebből fakad a követelmény, hogy lelki emberekké váljunk. „Még csak azt sem hallottuk, felelték azok, hogy van Szentlélek” – olvassuk az Apostolok Cselekedeteiben az Efezusi testvérek vallomását. (Ap. Csel. 19, 2/b.) Mára mintha odáig jutottunk volna a fogyasztói társadalmakban, hogy embertársaink sokasága még azt sem tudja, hogy saját teremtett lelke van. Javarészt csak az anyagi, fogyasztói javak megszerzése, s az ösztöneik irányítják őket. Nem emelkedtek fel az emberi méltóságnak megfelelő szintre, megmaradtak önző ösztönlényeknek, érzelmileg és értelmileg infantilis állapotban. Lelkükkel és állítólag szeretett hozzátartozóik lelkével mit sem törődnek, azt nem építik, nem táplálják, nem gondozzák. Hogyan is foglalkoznának Isten Szentlelkével és az Ő befogadásával. Pedig a természetes és a természetfeletti egymásra épül. Krisztusi ember (keresztény), aki a Szentlélek temploma, nem is lehet az, akinek lelke nem épséges, egészséges, nem bensőséges (milyen kifejező magyar nyelvünk: „bennünk lakó” lélekről szól), aki kioltotta, elsorvasztotta lelkét, s maradt „testi ember” – ahogy Szent Pál apostol írja. Lelki emberré magasodni ember voltunk feladata. Csak aztán vagyunk készek arra, hogy a Szentlelket a szeretet eleven kötelékeként fogadjuk Isten és ember, ember és embertárs kapcsolatába.

Pünkösd ünnepe felszólítás: törődj lelkeddel! Hogyan? Az odaadó, bensőséges, személyes emberi kapcsolatok ápolásával, a szeretet létmódjának vállalásával. Ha ideológiák, hatalmi törekvések el akarják szakítani az embertömegeket Istentől, el kell az életüket személyteleníteniük, falakat kell közéjük építeniük, mindennapjaikat a technika szolgálatába kell igázniuk. Először szét kellett verni a közösségeket. A kommunista diktatúra ezért oszlatta fel és tiltotta be a szervezeteket, az egyesületeket, a kongregációkat, egyházi mozgalmakat. Aztán ki kellett kezdeni a család közösségét, aláásni tekintélyét és lejáratni azt. Be kellett mocskolni, ellehetetleníteni az egyházi szerveződéseket, gyanút keltve ellenük. Bevezetni a kommunikációs és technikai eszközöket úgy, hogy az végleg elvonja az egyént a többiektől. Új érintkezési módokat dolgoztak ki egyre gyorsabb tempót véve, és felszínesebb irányba mozdítva el a kényszerek közé szorult nemzedékeket. Nem jó irány!
Pedig a feltalálások, korunk vívmányai szenzációs lehetőségeket sejtetnek, sőt kínálnak. Ám idejében észre vesszük-e a csapdákat is?

Pünkösd ünnepe arra hív tehát, hogy visszafelé gombolyítva a téves irány fonalát térjünk vissza Istenhez. Tudjuk kikapcsolni a gépeket és nézzünk egymás szemébe, lélekben mindenekelőtt Isten arcát keresve. Üljünk le egymással szembe, és mély lelki beszélgetésekben járjunk körül egy-egy témát megosztva egymással érzéseinket is, nemcsak gondolatainkat (a számítógépes, rövidített, angol kifejezésekkel teletűzdelt, torzuló nyelv nem alkalmas erre). Tartsuk magától értetődőnek, hogy a szent család, a család szentsége az egyetlen emberhez méltó út, amely életpárti, minden más megoldás élet- és emberellenes! Legyen elsődleges célunk a családi élet erényeinek ápolása a diákszerelem átélésétől kezdve az udvarláson és a jegyességen át a házasságkötésig , majd a gyermekekre mondott igenig. Éltessünk minél több közösséget, gazdag programot kínálva a tartalmas együttlét és időtöltés számára.

Végül még egy gondolat, aminek kifejtése hosszabb elmélkedést kívánna. Az igényesség kérdése. Tapasztalat igazolja, hogy csak az ilyen irányú elmozdulás képes vonzó lenni, és jövőt készíteni. A Szentlélek segít elmélyülni, az Igazság keresésében fáradhatatlanná válni és a szeretetben leleményesé. Ezt az ihletettséget ajándékozza nekünk az Erősség Lelke!

Zoltán atya

Gyémántmisés lelkipásztorunk

Hálaima emberi testünkért

Teremtő, jóságos és bölcs Istenünk! Hálát adunk, hogy minket oly csodálatosan megalkottál.
Hála Neked! (továbbiakban: *)
Köszönjük, hogy az emberi agyat, amely minden emberi szerkezetnél komplikáltabb, egész emberi testünk irányítására és érzékelésére megalkottad. *
Hála Neked a szemünkért, amely láthatja alkotásaid szépségét, embertársaink sokaságát, még a világmindenségbe is némiképpen belelát távcsöveid, űrkutató szerkezeteid segítségével. *

Hála Neked a fülünkért, hogy halljuk egymás szavát, a madarak, állatok hangjait, tenger, szél, munkagépek, járművek zaját, zeneszerszámok harmonikus zenéjét! *
Hála Neked fülünkbe rejtett érzékszervünkért, egyensúlyozó szervünkért, hogy állni, járni tudunk, eleséstől, felkelésig biztonságban lehetünk. *
Hála Neked orrunkért, mely felfogja a kellemes illatokat, ételek, italok, virágok a levegő, sok teremtményed jellemző illatát. Veszedelmes, kellemetlen szagokat is megtanul, felismer, melyek ártalmasak és kerülendők, s általa életfontosságú lélegzetet vehetünk. *
Hála Neked szájunkért, mely által levegőt vehetünk, mely úgy van berendezve, hogy ételt, italt mint táplálékot segít magunkhoz venni, előkészíti az ételt ízleléssel, megrágással lenyelni.
De leginkább alkalmas gondolatainkat, vágyainkat, imáinkat másokkal hangosan közölni, szóval és énekkel kifejezni. *
Hála Neked a jó, és ezerféle ízért, amely oly élvezetessé tudja tenni étkezéseinket, s amely miatt még Jézus is mennyei lakomához hasonlította az Isten országabeli mennyei boldogságot, amelyre mindannyian meghívást kaptunk. *
Hála Neked testünket tartó csontvázunkért, melyben csigolyáink hihetetlen mozgékonyságot, kezeink, karjaink, remek fogásokat, eszközök használatát teszik lehetővé, lábaink segítenek sietni szeretteinkhez, vagy menekülni bajt hozó ellenségeink elől. Minden mozdulatunkhoz segítenek a csonthártyák, porcok, inak, mozgató izmaink és az idegek. *
Hála Neked az akaratunktól függetlenül működő tüdőnkért, mely a jó levegőt beszívni, az elhasználtat távoztatni tudja, állandóan alkalmazkodva sebességüket az igényeknek megfelelően.*
Hála Neked csodálatos érhálózatunkért, és annak bámulatos hosszantartó éltető működéséért, mert szállítják az oxigént a legkisebb hajszálerekbe is, hogy elvihessenek minden táplálékot, veszélyt elhárító vegyi anyagokat, fejlődést, tevékenységek sokaságát segítő vitaminokat és hormonokat. *
Hála Neked, a csonttörést regeneráló képességéért, valamint a vérzés elállításra küldött anyagokért, akárcsak a táplálék feldolgozásban, és a salakanyagok lebontásában való munkájukért. Csodáljuk ötletedet, hogy a csontvelőből termelted ki a vörös vértestecskéket és hét évenként kicserélődik minden sejtünk a testükből. *
Hála neked mindenek felett a SZÍV csodálatos izom csoportjáért, mely a fejlődés első szakaszaitól halálunkig szolgálja személyünket, bámulatos teljesítményekre képes. Ritmus szabályozója ugyancsak alkalmazkodik a testünk vérigényeihez, ezért lassul éjszakára, majd képes felszaporodni a futók gyorsvágtájáig. És bírja a tempót! Csak amikor leáll, Te veszed majd szent kezeidbe, akkor fogunk igazában véve megnyugodni Nálad.
Ott mondjuk igazán: HÁLA NEKED!
Egyéb szerveinkért is hálát adunk Neked Istenünk, mint az epe, a vesék, a máj, mert mind az egészséges életünk fenntartásához lettek tervezve, és csodálatosan finoman kivitelezve.
Mindezek mennyi munkát végeznek egész életünk folyamán, hogy az akaratunktól függetlenül működő emésztőrendszer kifogástalanul végezzék feladatukat. *
Hála neked a legrejtettebben működő hormonokért, vitamin feldolgozókért, vízhálózatunkért, az érzéseinkért, az ideghálózatunk egészen finom hírvivői és visszacsatolási munkájáért, mely az összes bőrünkön elhelyezkedő sok millió fájdalom érzékelőtől és a hideg, meleg, nyomás, érintés érzületig, meg az egész testünkben százezernyi helyen működő érzéseinket mindent az agyba visz, majd tudatosan felhasználja az adatokat cselekvésekre változtatva. *
Hála neked a belénk oltott védekezős reflexekért, mely a pislogással a szemet védi, a karjainkkal a fejünket védi, futásunkkal pedig menekülve életünket védelmezi. Hála Neked minden fájdalomért, mellyel koncentrált figyelmet keltesz a bajok elkerülésére, testünk gyógyítására. Az egészséges félelemért, mely távol akar tartani minket a ránk leselkedő veszélyektől. *
Hála Neked a szerelemért, a nemi vágyakért, a társkereső kitartó buzgóságért, amely felkészít minket a családi életre, a társhoz vonzó maga feledésért s az anyaság csodálatos boldogságára. *
Hála Neked Istenünk minden szellemi, lelki adományaidért, amelyekkel igazán emberei és hívő életre segíted testi életünket.*

Hála neked az értés, és akarás szellemi rejtett munkáért, melyek egész életünket átjárják. Éberen és alvás, álmodás közben. Hála neked emlékeinkért, melyek segítenek a tanulásban, mert így ismereteinket nem kell mindig megtanulni,hanem szüntelenül gyarapíthatjuk.*
Hála neked a logikánkért, mely segít az eseményekből összefüggéseket, és következményeket felfedezni. Ennek segítségével fejlődik a tudomány és ismerünk leginkább TERÁD, akinek ALKOTÓI NAGYSÁGODRA következtethetünk, és imádhatunk, sőt hálát is adhatunk. * Hála neked akaratunkért, mely szabadon követni tudja hívásodat, kegyelmi segítségedet, helyes ítéleteket tud követni, minden félelem ellenére is. *
Hála Neked a hitünkért, a reményünkért, és irántad való szeretetünkért. Mert ezek is mind a Te adományaid.

Hála neked azért a képességünkért, hogy szeretni is tudunk, nem csak vágyódunk rá, hogy szeressenek minket. Megtapasztaltuk, hogy Te szeretsz bennünket, és ezért viszont mi is szeretünk Téged, és egymást, szeretjük a ránk bízottakat, és szeretni akarjuk az ellenségeinket is.*
Hála neked, hogy JÓNAK teremtettél minket minden hiányosságunk, rosszra hajló, bűnös cselekedeteink ellenére is, akik bár sokat hibázunk, bűnösök is vagyunk, mégis tökéletesedünk, fejlődünk a Krisztusi nagykorúságra.*
Hálát adunk, a megszentelő kegyelmedért, és kegyelmeidért, amelyekkel a szentségre hívtál és segítesz is törekedni az örökkévaló boldogságra eljutni..
Hálát adunk hogy ennyi mindenért ma hálát adhatunk, mert TE DICSŐŰLSZ meg bennünk, teremtményeidben. Hála Neked! Amen.

György atya

„Valódi érték vagy!" Erről szokta meggyőzni Herpy György atya (Gyuri atya) azokat, akikkel bármilyen módon is találkozik. Az idős ember tudja már, hogy mi az igazán fontos. Ő is leszűrte élete tapasztalatából, amit az evangélium jó híréből fölismert. S valóban: van-e nagyobb örömhír, mint az, hogy valakinek drágák, fontosak vagyunk?! Főként, ha a Gondviselő az, aki minden hajunk szálát is számon tartja. György atya ilyen kincs nekünk.
„Hétköznap és ünnep: kölcsönös megtermékenyítői egymásnak. Az egyik nemcsak mértéke a másiknak, de emlője is. Az ünnepben életünk végső értelme, állomása tűnik fel, a hétköznapok hosszú sorát útnak kell tekintenünk, mely „életre vagy pusztulásra" vezet… Nem is az a fontos, hogy köves ez az út, hanem, hogy hová visz." (Pilinszky János)
Ezekkel a gondolatokkal kívánjuk a jubiláns Paptestvérnek Isten bőséges áldását!

MEGHÍVÓ

Isten kegyelméből

Pappá szentelésem és első szentmisém 60. évfordulóján,
gyémántmisémet hálaadással mutatom be a
2014. június 14-én szombaton 10.30-kor kezdődő papszentelésen az
Esztergomi Bazilikában,

2014. június 15-én, vasárnap 10 órakor a
Budapest Vizafogói templomban
és
2014. június 29-én vasárnap10 órakor a
Budapest Belvárosi Nagyboldogasszony Főtemplomban,
melyeken gyémántmisés áldásomat adom, és amelyre szeretettel meghívom

Herpy György
ny. plébános érseki tanácsos, tb. kanonok

Bemutatkozik Tibor atya

Vass Albert: Előhang

Volt egyszer egy ember, az ő háza udvarán oszlopot épített az ő Istenének.
De az oszlopot nem márványból faragta, nem kőből építette, hanem ezer meg ezer apró csillámló homokszemcséből, és a homokszemcséket köddel kötötte össze.
És az emberek, akik arra járva látták, nevettek rajta és azt mondták: bolond.
De az oszlop csak épült, egyre épült, mert az ember hittel a szívében építette az ő Istenének.
És amikor az oszlop készen állott, az emberek még mindig nevettek és azt mondták: majd a legelső szél összedönti.
És jött az első szél: és nem döntötte össze.
És jött a második szél: és az sem döntötte össze.
És akárhány szél jött, egyik sem döntötte össze, hanem mindegyik szépen kikerülte az oszlopot, amely hittel épült.
És az emberek, akik ezt látták, csodálkozva összesúgtak és azt mondták: varázsló. És egy napon berohantak az udvarára, és ledöntötték az ő oszlopát.
És az ember nem szitkozódott és nem sírt, hanem kiment megint az ő udvarára és hittel a szívében kezdett új oszlopot építeni az ő Istenének.
És az oszlopot most sem faragta márványból, sem nem építette kőből, hanem megint sok-sok apró homokszemcséből, és a homokszemcséket köddel kötötte össze.

Vass Albert fenti története számomra részben hitvallás is. Eddig is ezt tettem, - oszlopot építettem az én Istenemnek -, s ezt szeretném tenni itt nálatok is.

Zoltán atya felkérésének teszek örömmel eleget, amikor szeretnék bemutatkozni. Bár szívem szerint csak figyelmetekbe ajánlanám korábbi plébániámon megjelent újságunkat, – címe: Ajándék - pontosabban annak ünnepi számát: http://www.szentlelekszatmarnemeti.ro/wp-content/uploads/2013/07/2013-07-MT.pdf

Szatmárnémetiből érkeztem, abból a városból, amelyhez rengeteg élmény fűz, hisz életem jelentős részét itt töltöttem. Visszatekintve papi életem 28 esztendejére, végtelen hálát érzek lelkemben a Gondviselő Isten iránt, aki elfogadta eddigi szolgálatomat. Most pedig új lehetőséggel ajándékozott meg. Hála érte! Vass Albert gondolatát kölcsönözve az oszlop felépül, ha az ember hittel a szívében teszi azt.

Szeretném mindenek előtt megköszönni Bíboros Úr nagylelkűségét, amellyel magam személyes ügyében segítségemre volt. Természetesen nagy köszönettel tartozom plébánosotoknak, Zoltán atyának, hogy befogadott. Első tapasztalataim és benyomásaim nagyon pozitívak, hiszen nagyszerű munkatársakkal és hívekkel ismerkedtem meg az elmúlt hetekben. Jó együtt szorgoskodni! Ezt a bizalmat szeretném elsősorban meghálálni a magam munkájával és tapasztalatával.

Hiszem, hogy nincsenek véletlenek az ember életében. A romániai rendszerváltást követően aktív részese voltam a szatmári Egyházmegye újjáépítésnek. Voltam segédlelkész, egyházmegyei ifjúsági lelkész, püspöki titkár, hittanár, gazdasági ügyintéző a püspökségen, számtalan úttal és kilométerrel hátam mögött. Aztán 1999-től közel 15 esztendőn keresztül a szatmárnémeti Szentlélek Plébánia plébánosa. E fiatal és dinamikus közösségben eltöltött idő nagyon sok lelkipásztori örömmel ajándékozott meg. S közben 7 esztendeje a romániai Kolping Szövetség országos Prézeseként is dolgozom. Ezen idő alatt pedig sikerült betekintést nyernem a nemzetközi Kolping Szövetség munkájába. Eljutottam Argentinába, Bolíviába, Ugandába, Tanzániába. Egyházunk sokszínű, s ez fantasztikus!

Tornyot építhetünk a mi Istenünknek. Ez a mi misszós feladatunk, amelyre veletek együtt szeretnék vállalkozni. Másik nagy álmom pedig, hogy megszólítsam azokat is, akik határon túlról érkeztek ide Budapestre, s valamilyen ok folytán még nem találtak közösséget maguknak. S ebben szeretném használni a mai kor kommunikációs csatornáit is.Barátsággal és bizalommal:

Merlás Tibor

Jöjj, Szentlélek Úristen!

Pünkösd ünnepének szentmiséje egy sajátos résszel bővül, mégpedig az alleluja után: a *Jöjj, Szentlélek Isten* (Veni Sancte Spiritus) szekvenciával. Bizonyos ünnepeken ugyanis (manapság már csak húsvétkor és pünkösdkor kötelező), külön elmélkedő költemény fejti ki az ünnep tartalmát. Ez a költemény úgy keletkezett, hogy az alleluja utolsó „-ja" szótagját gazdag hajlításos dallammal látták el, majd az elhúzódó „-ja" helyébe szöveget illesztettek, melyet az alleluja folytatásának, szekvenciájának neveztek el. Tartalmilag ez a költemény nem más, mint elmélkedés az alleluja vers fölött.

A Pünkösdi Alleluja verse így indul: „*Jöjj, Szentlélek Úristen, töltsd be híveid szívét, és szereteted tüzét gyújtsd meg bennünk*!" A keresztény középkor így fejtette tovább a fenti imádságot: „*Jöjj, Szentlélek Isten, jöjj, áraszd ki a mennyekből fényességed sugarát. Jöjj, ki árvák atyja vagy, jöjj, ki szívek lángja vagy, ajándékos jóbarát*." Négyszer ismétlődik a „jöjj" szó. Felmerül a kérdés: hát nincs már közöttünk a Szentlélek? Miért kell Őt hívogatni? Igaz, közöttünk van, benn lakik az Egyházban, benn a lélekben, de sokszor nem ismerjük, akadályozzuk munkálkodását. Az erő megvan, de le van kötve, alszik. A „jöjj" tehát annyit jelent, hogy fejtsd ki erődet, tépd szét a kötelékeket, amelyeket emberi akarat rak reád.

A következő rész a Szentlélek neveit sorolja elő: „*Te vagy a Vigasztalás, drága vendég, lelki Társ, te az édes enyhülés. Gondok között nyugalom, hőség ellen oltalom, zokogásban könnyülés*." Micsoda képi gazdagság! Bárcsak hétköznapjaink gondjai, fáradalmai között is eszünkbe jutna ez a csodálatos ima.

A szekvencia harmadik részét a „töltsd be" felszólítás uralja: „*Jöjj, és töltsd be híveid titkos mélyű szíveit, boldogító égi tűz! Semmi, semmi nélküled az emberben nem lehet, semmi tiszta, semmi szűz*." Pünkösd napján a Szentlélek eltöltötte az apostolokat. Minket is eltölt szeretetének nemes borával, de csak akkor, ha üres edények vagyunk. Ne legyünk megtelve önszeretettel, gőggel, lelkünk sötétségével, mert akkor nem lesz bennünk hely a Szentlélek számára.

Milyen munkálkodást fejt ki bennünk a Szentlélek, ha megengedjük neki? „*Mosd, amit a szenny belep, öntözd, ami eleped, seb fájását csillapítsd! Ami dermedt, élesztgesd, ami fagyos, melengesd, ami hibás, igazítsd*!" Nem hiába jelent meg a Szentlélek tüzes nyelvek alakjában, hiszen a tűz világít, melegít, éget és tisztít.

Hét ajándékot tartogat a Lélek hívei számára, majd meg is koronázza csendes, mégis hatalmas, fáradhatatlan munkáját: „*Benned minden bizalom, osszad, osszad pazaron hét szent ajándékodat. Adj érdemre jobbulást, üdvösséges kimúlást, örök vígasságot adj! Amen, alleluja*."

P. Kovács Ervin Gellért O. Praem.

Emlékezés a 19-20 sz. pápáira és a két zsinat közötti eseményekre

IX. PIUS (1846-1875)
1846. LA SALETTE. Franciaországban a könnyező Szent Szűz a Sátán pusztító erejéről szól, arról, aki igyekszik kiirtani a hitet, és a mérhetetlen szenvedésről, ami a világra vár. „De Isten gondoskodni fog övéiről."
1846. A pápa első körlevelében így ír a racionalizmus támadásáról ír: azt állítják, hogy „a hit ellentmond az észnek"
1854.Válaszul Pius, kihirdeti a Szeplőtelen Fogantatás dogmáját.
1858. LOURDES. A Szeplőtelen Fogantatás megjelenik. Imára hív, és a gyógyulások bizonyságot tesznek róla.
1864. Körlevél: Ahol a vallás elvétetett […] ott a valódi jog helyébe a puszta erőszak lép[…]és nagyhangon meré hirdetni, hogy a[…]népakarat alkotja a legfőbb törvényt és a megtörtént tények azáltal hogy megtörténtek, jog tesznek szert.
1870-ben a zsinat meghatározott korlátok között a pápa döntési jogát, „tévedhetetlenségét" kanonizálja.

XIII. LEO (1878-1903)
1878. Körlevél a szocialisták, kommunisták és nihilisták modern eretnekségéről, akik elv gyanánt hirdetik, hogy a hatóságok nem Istentől veszik hatalmukat, hanem a néptől, mely most már, fölszabadult az isteni hatalom jogara alól, és csak azon törvényeknek kell hódolnia, melyeket kénye-kedve szerint maga alkotott.
1879. Körlevél a társadalom bajairól. […]szítják a viszályokat, melyekből belvillongások és véres háborúk támadnak, az erkölcsi törvényt s az igazságosság törvényeit megvetik, a múló javak után telhetetlenül vágyódnak.
1884. Sugallatot hall a Sátán hatalmáról. Elrendeli a szentmisék végére a Szent Mihály imát.

Siménvi Vilmos

folyt.

Karizmák ünnepe 2014.

2014. június 9-én a máriaremetei templomkertben.
"...ahol az Úr lelke, ott a szabadság." (2Kor, 3, 17)

A nap programja: http://kim.katolikus.net/karizmakunnepe
9:00 sátornyitás
10:00 magyar szentek titulusát viselő templomok, plébániák és közösségek bemutatkozása a sátrakban

Színpadi program:
10:00 iskolák, plébániák csoportjainak bemutatkozása
13:00 Szabadság és elköteleződés – kerekasztal-beszélgetés a hivatásról
13:45 Erdő Péter bíboros úrral beszélget az egyházi élet aktualitásairól Kunszabó Zoltán állandó diakónus
15:00 főpásztori szentmise
16:00 Eucharist koncert

Már szinte hagyomány, hogy plébániánk karitászcsoportja erre a programra hirdeti meg a júniusi tea délelőttöt. Szokásunkhoz híven szívesen fogadunk mindenkit, aki velünk együtt szeretne ezen az egyházmegyei családi napon részt venni.

A színpadi programok mellett sok érdekes dolgot lehet megtudni egyházmegyénk plébániai közösségeiről, a különböző szerzetesi közösségekről, lelkiségi mozgalmairól, az egyházi iskolákról, az egyesületekről, a pasztoráció speciális területeiről és a karitász munkájáról is. 40-50 sátorban mutatkoznak be egész napos programot kínálva a gyermekeknek, az ifjúságnak és a felnőtteknek. Minden korosztály megtalálja a maga érdeklődésének megfelelő programot. Van büfésátor, ahol a KIM (Katolikus Ifjúsági Mozgalom -- http://kim.katolikus.net/) önkéntesei teát, zsíros kenyeret szervíroznak. 12 órakor a kegytemplomban is lesz szentmise és egész nap gyónási lehetőség. Szeretettel hívok ezúton is mindenkit az ígéretes, szép ünnepi programra. Karitász Csoportunk találkozási időpontja és helye: 9.30 óra a 61-es villamos hűvösvölgyi végállomása.

Csorba Gábor
állandó diakónus

Idei hittantáborunk helyszíne: Fadd-Dombori

Elvégezve a „kötelező” helyszíni szemlét és a személyes kapcsolatot felvéve a nyaralóhely létesítményeinek tulajdonosával bizakodással tekinthetünk az idei hittantáborban gyerekeinkkel, fiataljainkkal együtt eltöltendő hét elé. A környezet jellemzésére a Duna csendes, barátságos és tiszta mellékágának képét mutatjuk meg, ami a strandoláson kívül a csónakversenyeink lebonyolítására is kiválóan alkalmas.

Szállásunk ezekben a faházakban lesz, ahol egyenként 4-6 fő kényelmes elhelyezésére van lehetőség.

Az étkezésekre, a közös programokra, rossz idő esetén pedig a szentmisékre is az étkezőben lesz mód, ahol a már részletesen megbeszélt étrend szerint készítik nekünk az ételeket.

Három kirándulást tervezünk. Első a közeli atomerőmű megtekintése lesz, amelynek során az üzemi területre csak a 16 éven felüliek léphetnek be, de a kisebbek sem maradnak ezalatt „tétlenek”.

Második utunk a Gemenci Erdőgazdaságba vezet majd, ahol a gyönyörű környezet mellett a vadvilág titkaival is megismerkedünk.

Végül Szekszárd kulturális értékeit térképezzük fel.

Mindezek mellett az igazi és kellő alapot arra, hogy örömmel készüljük és töltsük el újra az együtt az előttünk álló hetet, elsősorban éppen az adja, akihez lapunknak ez a száma kapcsolódik: a Szentlélek.

A Szentlélek felfedezése

A „Lélek” természeténél fogva elzárkózik az őt rögzítő definíciótól. VI. Pál pápa beszélt már az „elfelejtett Lélek”- ről mint a teológia, ill. a teológusok mostohagyerekéről, akik megijedtek és „rémisztő szellemjárás”-nak véltek különböző vallásos megnyilvánulásokat. Ez a fejlemény oda vezetett, hogy annak ellenére, hogy sem a hitélet, sem a hitbeli reflexió egyáltalán nem idegenkedik tőle, és nem is felejtette el a Szentlelket, mégis, a Róla szóló tanítás, a fogalmakkal történő megragadás, a jelenkor számára nagymértékben érthetetlenné, és ezért idegenné vált. Ehhez az is hozzájárult, hogy a mi nyugati kultúránk a lélek szót gyakorlatilag azonosítja, de legalábbis asszociálja a tudattal és elszakítja egymástól a testet és a lelket, a hétköznapi szóhasználatban pedig a lélek és az életfunkcióval való összefüggése van előtérben („lelket lehel belé”, „kileheli a lelkét”, stb.).

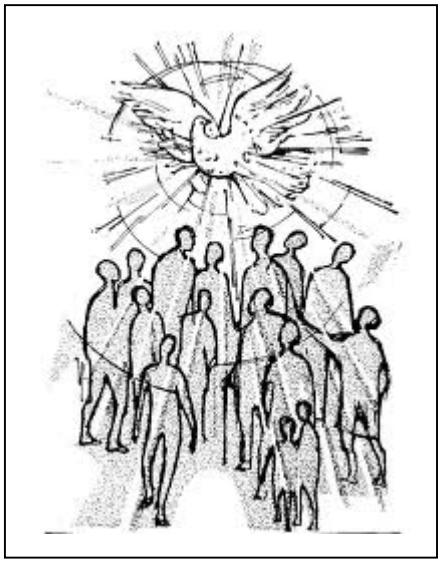

Mindenestre, a lélek alapjelentésének első jellemzőjét úgy jelölhetjük meg, mint „ami fölött nem rendelkezünk”, és mint kapcsolatot létrehozó „kommunikációs erőt”. A lélek fölötti rendelkezés lehetetlenségének kifejezésére használták már a szó etimológiailag legősibb rétegéhez tartozó szavakat: láthatatlan, megfoghatatlan, lélegzetszerű. Az újabb kutatási eredmények szerint német megfelelője eredetileg „emberfeletti, éltető isteni erő”-t jelentett. Ez egészen közel áll a bibliai *ruah* és *pneuma* szavak szemantikai tartalmához, amelyeknek latin megfelelője a *spiritus.* Mindhárom szó alapjelentésében meghatározó a légmozgás: „szél, lélegzet, lehelet”. A légmozgás az élethez szükséges levegőt és az élet fenntartásához szükséges éghajlati légkört jelenti. Ugyanezek az emberi egzisztencia kettősségére is utalnak, amit a ruah halált okozó megszűnése, és a pusztító szél okozhat.

Teológiai szóhasználatban a ruah mint az ember nyugodt, szokásos lélegzése, az életfolyamatát fenntartó valóságot jelölő fogalom állandósult, és ilyen értelemben ott használták szorosan, ahol a szó Istentől kiinduló lelki erőt, prófétai erőt, vagy közvetlenül Isten lelkét jelöli. A ruah jelentése tehát igen gazdag:

-etimológiai ősréteg	heves szélmozgás, széllökés, lehelet
-alapjelentés	szél, lehelet
-antropológiai kifejtés	életerő, hangulat, akarat, lelki képesség, „én”
-teológiai jelentés	isteni lelkierő, prófétai erő, Isten Lelke, dinamikus teremtő életerő

A Teremtő Szó és Jahve teremtő ruahja összekapcsolódik, és így a prófétai szó, és az azt inspiráló Lélek is, mert az ember Isten ruahjából él. A lelke által az embernek életet adó Isten egyúttal annak szövetségese is, mivel „odafordulva” kapcsolatban áll vele, nyitott felé, és az embert is nyitottnak akarja tudni mind saját maga, mind embertársa felé. (Ószövetségi szemléletben az Isten-ember viszonyon egészen a Krisztus előtti időkig elsősorban Isten-Izrael, tehát Isten-Isten népe közötti viszonyt kell értenünk. Az egyes ember azonosítja magát a leszármazottaival, népével.) Hogyne következne ebből, hogy Isten bármilyen helyzetből, minden kudarcból, a nép létét fenyegető háborúból, a végromlásból, megsemmisülésből kimenti, új elevenséghez segíti népét. Ezt az újjáteremtést a sírok felnyitásához, és az azokból való kihozatalhoz hasonlítják: Isten Lelke a halál és élet határmezsgyéjén működik. Ez a Lélek „működik” majd a Makkabeusok könyve leírása szerint a hét testvér édesanyja szerint: „Nem tudom hogyan öltöttetek testet méhemben. „Nem én ajándékoztam nektek a lelket és az életet, nem én fűztem össze elemeiteket csodálatos módon, hanem a mindenség Teremtője, aki az emberiséget alkotta és életet adott mindennek. Ha most törvényeiért semmibe veszitek, visszaadja nektek a lelket és az életet” (2Mak 22-23). Tehát, megjelenik az egyes ember, az individuum egyetlen életének sorsa a halál után.

Mindez azonban, nem jelenti azt, hogy a Szent lélek, tehát a Szentlélek a Szentháromság harmadik személyének lényegét azonosíthattuk ezekben az ószövetségi szövegekben, annak ellenére, hogy azokban is találkozunk a „szent-lélek” szókapcsolattal. Azok csak nyilvánvalóvá teszik, hogy a szentnek nevezett lélek az isteni léleknek az emberi lélektől való megkülönböztetését jelenti. Ez az isteni ruah, ha olykor önállóan működő erőnek látszik is, nem válik sehol Jahvétól elkülönült isteni lénnyé. Viszont a lélekkel kapcsolatban, titokzatosan és homályosan ugyan, de megjelenik „a” titok

előképe, amely Krisztusban válik kifejezett valósággá és nekünk egész emberlétünk értelmezésére vonatkozó életprogrammá: felsejlik a „személy”, az isteni és az emberi lélek, az isteni „arc” és a „föld színe” közti kapcsolat (Zsolt 104,29sk), vagyis az, hogy a személy-mivolthoz lényegileg tartozik az, hogy kapcsolatban van Istennel.

Azt, hogy ki a Szentlélek, csak abból kiindulva tudjuk meghatározni, hogy mit cselekszik. Azt, hogy Isten Krisztusban hozzánk jön, új életet, szabadságot és az egymás közötti kapcsolatok új dimenzióját ajándékozza, vagyis magát a kinyilatkoztatást, a Lélekben lehet megtapasztalni. Az a Lélek, akiben a kinyilatkoztatás megtapasztalható. A Lélek beleszövődik az Atya és a Fiú működésébe. Ezt szem előtt tartva juthatunk előbbre a Lélek lényegének megközelítésében és megértésében: ha Lélek által ér el minket az Atyától a Fiú által az üdvösség, ami maradandóan megjelöl és közösségbe kapcsol velük, akkor ez , akkor ez csak úgy lehetséges, hogy az (Ő) az Atyát és a Fiút is összekapcsolja a cselekvés és az élet közösségében mint az Atya, és a Fiú Lelke. Hogy a Szentlélek nem „az”, hanem „Ő”, vagyis személy, az szemléletesen funkcióiban mutatkozik meg. Személyhez küldöttként, sőt eleve, eredetileg a személlyé váláshoz, nem lehet alacsonyabb rendű „eszközt” felhasználni, csak személyt.

Jézus a Szentlélek „erejében” hozta el Isten Országát, majd a feltámadásban és megdicsőülésben ő maga lesz elevenítő lélekké. Hogy az Atyának ez a kinyilatkoztatása a Fiúban igaz, és ez működik abban, aki fölébreszti és erősíti az emberekben a hitet, ami által a hívők az élet új és egyetlen igaz alapját találják meg, ez a Szentlélek műve, mert az ember lehetőségeit ez meghaladja: ez Istentől neki ajándékozott Élet (kényszerű kötelesség, és „jaj neki”), amelynek neve: Ő, az Atya és a Fiú Lelke.

BL

A hónap szentje: Szent Jusztin

Május 15-én Szudánban halálra ítéltek egy keresztény nőt, mert a saría alapján hitehagyottnak számít azzal, hogy nem az iszlám vallást gyakorolja. 100, azaz száz korbácsütést kell elszenvednie, mielőtt felakasztják. Az eset kapcsán különösen aktuálisnak tűnt vértanút választanom a hónap szentjének.

Meriam Jahíja Ibrahimot éppúgy törvényes bírósági ítélet alapján tervezik kivégezni, mint a második században Szent Jusztint. Mindkettejüknek megadták a „megtérés” lehetőségét. És mindketten visszautasították, mert jobban ragaszkodnak Üdvözítőjükhöz, mint mulandó földi életükhöz.

De nem csak Meriamhoz hasonlíthatjuk Jusztint, sőt. A szentek életének tanulmányozása közben inkább azt kell kutatnunk, mit akar Isten nekünk üzenni rajta keresztül. Nyugati, értelmiségi keresztényekként mi is levonhatjuk a tanulságokat Jusztin életéből.

Feltételezhetően római eredetű családból származott, ami a neveltetésén is meglátszott. Mai szóval élve kereső volt, az igazság utáni vágy hajtotta. Sok filozófust felkeresett tanításért: volt sztoikus tanítója, megismerkedett Arisztotelész tanításaival, elment egy pitagóreushoz is, végül platonikusoknál kötött ki, de sehol sem lelte, amit keresett. Aztán egy nap a tengerparton szóba elegyedett egy idős úrral, aki meggyőzte őt, hogy a kereszténység az egyetlen megbízható és hasznos filozófia.

Következő lépésként megkeresztelkedett és hirdetni kezdte az evangéliumot. Módszere viszont nem a szónokláson, hanem a párbeszéden alapult. Egyszerűen csak elkezdett beszélgetni mindenféle emberrel az utcán, filozófiai érveket felsorakoztatva a Krisztusba vetett hit mellett. Később Rómában iskolát alapított, és írásban is kiadta tanításait.

Mindig csodálattal nézte, hogy a vértanúk milyen bátorsággal mennek a halálba hitükben való kitartásuk miatt. Védelmükre kelve a császárnak és a szenátusnak is írt, arról próbálva meggyőzni őket, hogy tévképzetek élnek bennük a keresztényekről. Nem félt attól sem, hogy őket is megpróbálja meggyőzni a keresztény tanítás igaz voltáról. Ez a mai világban sem praktikus, hát még a Római Birodalomban.

Végül egy másik filozófus, Crescentius jelentette fel. A bíróság pedig – miután tanítványaival együtt nem volt hajlandó római istenségeknek áldozni – halálra ítélte, és még aznap lefejezték.

Gyarmati Bálint

Az elfelejtett személy

Amikor Istenről önmagában próbálunk fogalmakat alkotni, akkor egyúttal saját létezésünk titkával s ugyanakkor lényegével is szembesülünk. Azt tapasztaljuk, hogy egyszerre vagyunk képesek és képtelenek erre, szüntelenül korlátainkba ütközünk, és belátjuk, hogy amikor a „magunk módján", vagyis logikai úton tesszük ezt, akkor Istennel kapcsolatban olyan kifejezéseket használunk, amelyeket pedig csak saját magunkra alkalmazhatnánk, vagyis az ún. antropomorfizmusokat.

Természetesen a Szentírásban is ezzel találkozunk, hiszen abban Isten maga az emberen keresztül szól hozzánk. Egyrészt belátjuk: Istent megismerni lehetetlenség, másrészt viszont az a meggyőződésünk és tapasztalatunk, hogy mégis van mód erre. Ez a „mód" a Szentlélek. A Szentlélek Isten belső lényegének, a Szentháromságon belüli vonatkozásoknak felénk való kinyílása, adomány, amelyben Isten nem mást ad, mint önmagát. Amikor Isten önközlése „elér" minket, az a Szentlélek. A Szentlélek: küldött. Az a küldetése, hogy felnyissa szemünket Isten önkinyilatkoztatására, amely úgy történt meg, hogy az a mi emberi gondolkodási eszköztárunk számára (logikai, ontológiai, történelmi vonatkozásban is) befogadható legyen, vagyis, teljesen Istenben és ugyanakkor teljesen emberben, vagyis Jézus Krisztusban. Ha azonban ez úgy történt volna meg, hogy az értelmünk számára maradéktalan belátást eredményezett volna, akkor Isten nem lenne transzcendens, teremtő, nem lenne Isten, vagyis, egyáltalán nem is lenne. Tehát, Isten önközlése az Atyától, a Fiún át, a Lélekben történik, és ebben a folyamatban a Lélek az, akiben a folyamat „lezárul". Lezárul, de ugyanakkor éppen, hogy folytatódik! Ha a kinyilatkoztatás „küldöttje" irányunkba a Szentlélek, akkor nyilvánvaló, hogy ez a küldetés, vagyis a kinyilatkoztatás maga bennünk folytatódik.

Isten epifániája ('megjelenése, megmutatkozása') nem korlátozódik Jézus földi létezésére: a történelem folyamán tovább adatik „hitről hitre", olyan emberek által, akik, miután megkapták (keresztség), majd be is fogadták életükbe (bérmálás) Őt, tanítvánnyá és ezzel együtt apostollá válnak. Az Isten önközléséből eredő befogadott hit alapvetően nem azt jelenti, hogy a keresztények ezt elhiszik, mások meg nem, hanem azt, hogy a keresztség következtében „bennünk lévő" igazság mint bennünk *létező valóság* általunk megjelenik (epifánia!).

Jól érzékelteti ezt eredetileg a Szentírás szövege. (És nem azért van így, mert a Szentírás ezt írja, hanem azért írja ezt a Szentírás, mert így van.)

Isten epifániája nem korlátozódik Jézus földi létezésére: a történelem folyamán tovább adatik „hitről hitre", olyan emberek által, akik, miután megkapták, majd be is fogadták életükbe Őt, tanítvánnyá és ezzel együtt apostollá válnak.

Ugyanis, a hit közismert szentírási meghatározásának -- „A hit szilárd bizalom abban, amit remélünk, meggyőződés arról, amit nem látunk" (Zsid 11,1) -- eredeti görög szövege szerint „A hit a remélt dolgok *hüposztaszisza,* a nem látható dolgok *bizonyítéka".* A „hüposztaszisz" szó jelentésváltozások során Jézus Krisztus istenemberségére vonatkozó kulcsfogalommá vált, de, a szóban forgó, Szent Pál nevével fémjelzett levél keletkezésének idején, azután az egyházatyák értelmezésében, majd Szent Tamás szabatos meghatározásában már az emberi léleknek azt a maradandó készségét jelenti, ami által jelen van bennünk az, amiben remélünk: az egész, a valóságos örök élet, és ami nem „önmagunktól", hanem Krisztus által, a könnyen elfelejthető Szentlélek révén valósul meg. És éppen ezért, mivel *maga a dolog már jelen van*, az eljövendőnek e jelenléte olyan dinamikus valóságot jelöl, amelyről már most belátás születik: bizonyosságot ad. Ezt is alátámasztja hivatkozott szövegünk eredeti szóhasználata, ugyanis a görög „*elenkhosz"* szó jelentése nem 'meggyőződés', hanem 'objektív bizonyíték'.

Nem kevesebbet jelent ez, mint azt, hogy mi is címzettjei vagyunk az Úr epifániájának, vagyis, Isten dicsősége Krisztusban való felragyogásának. (A dicsőség Isten istenségének megnyilvánulása. Isten dicsőítése egyszerűen Isten istenségének általunk történő elismerése.) Misztikus (de valóságos) értelemben ezért mondhatjuk: „láttuk az Urat", mert hiszünk benne anélkül, hogy fizikai értelemben láttuk volna. Ez a Krisztus titkában való részesülést jelenti, amelyet a Szentlélek az apostoloknak és prófétáknak nyilatkoztatott ki. (vö.: Ef 3,4-5). A Krisztus titkában való részesülés pedig apostoli küldetést követel, vagyis, maga Krisztus az, aki beszél, és cselekszik rajtunk keresztül, ha az ő titkában részesültünk, legyünk bár püspökök, vagy templomőrök, magas vagy alacsony társadalmi presztízzsel járó funkciókat betöltő emberek. Kötelességünk azonban, hogy ha – ahogy Ferenc pápa szól erről – lehetőséget kapunk erre, akkor tárjuk a nyilvánosság elé azt, amit Jézus általunk mond, mert ez a kinyilatkoztatás folytatása, Isten epifániája, önfeltárulkozása.

Nagyon is lehetséges azonban, hogy Isten epifániája, ha bennünk „testté válik", nem test és vér diktálta szavakkal nyilvánul meg rajtunk, hanem a szükséges kereszttel: „Zúgolódás és huzavona nélkül tegyetek meg mindent, hogy kifogástalanok és tiszták legyetek, Istennek ártatlan gyermekei, a gonosz és romlott nemzedékben, amelyben úgy kell ragyognotok, mint a csillagoknak a mindenségben." (Fil 2,14 -15)

BL

NYÁRI PROGRAMOK

•Június 22-én, vasárnap, Úrnapján a szentmiséket vasárnapi miserend szerint megtartjuk, de a körmenet az ásatások és a Március 15. tér állapota miatt elmarad

•Június 29-én, vasárnap 10 órakor György atya gyémántmiséje

•Június 29-július 5-ig nyári hittanos tábor Fadd-Domboriban

•Július 1-jén kedden elváltak miséje (helyszíne egyeztetés alatt)

•Augusztus 15. Templombúcsúnk napját, a Szent Mihály Templomban fogjuk megünnepelni

•Karitász program: nyári napközis tábor

Templomzárás

Csodálatos, ugyanakkor ijesztő folyamatnak lehetünk tanúi templomunkban: ásatások kezdődtek a barokk, majd a gótikus részben, melynek célja, a román kori templom föltárása. Alul ugyanis ott bújnak meg az ezer éves alapfalak. Ezeket fogjuk látni és bemutatni, sőt közöttük - reményeink szerint - akár szentmisét is bemutatni. Lent egy 200 négyzetméteres bemutató és közösségi tér kerül kialakításra, melyben kiállíthatjuk kincseinket, közösségeink pedig végre össze tudnak jönni, találkozhatunk egymással.

Ma úgy tűnik, hogy György atya gyémántmiséje után, július elejével be kell zárnunk a templomot, mert nem tudnunk méltó környezetet biztosítani a liturgikus élet számára. A Gondviselő azonban lehetőségeket tár elénk, ha az egyik oldalon bezárul az ajtó, egy másikat nyit. Most is ez történt. A Váci utcai Szent Mihály Templomban kapunk biztos és tartós helyet. Kérem tehát a Testvérek megértését, és hűségét a Belvárosi Plébániához!

Zoltán atya

PESTI FŐTEMPLOM

Spirituális közösségi lap

I. évf. 7. szám

A Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia lapja

Kiadja:
a
Belvárosi Főplébánia

Felelős kiadó:
Dr. Osztie Zoltán

Szerkesztő:
Bitter Lajos

Munkatársak:

Herpy György
Kovács E. Gellért
Merlás Tibor
Csorba Gábor
Gyarmati Bálint
Siménvi Vilmos

Lektorálta:
Faga-Nagy Mária

Szerkesztőség:

Budapest 1056 Március 15. tér 2.

Tel/fax: 318 3108

E-mail: prorsus@t-online.hu

Megjelenik:
12 oldalon